

Sygn. akt VIII U 1677/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 16 sierpnia 2016 i z dnia 26 września 2016 r **nr** (...)

zmienia częściowo zaskarżone decyzje w ten sposób, że dolicza ubezpieczonej M. S. do okresu składkowego okres zatrudnienia w celu praktycznej nauki zawodu od 01 września 1970 r do 31 stycznia 1973 r w Miejskim Handlu (...) w R..

(-) SSR del. M. K.

Sygn. akt. VIII U 1677/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej M. S. prawo do emerytury.

Decyzją z dnia 26 września 2016 r Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przeliczył emeryturę ubezpieczonej korygując kapitał początkowy.

W odwołaniu od powyższych decyzji ubezpieczona domagała się ich zmiany poprzez doliczenie do stażu pracy okresu uczęszczania do (...) Szkoły Zawodowej w którym to okresie pozostawała w zatrudnieniu, o czym świadczy wpis do legitymacji ubezpieczeniowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań podnosząc, że nie uwzględnił jako okresu zatrudnienia okresu nauki w (...) Szkole Zawodowej, ponieważ zarówno w świadectwie pracy jak i legitymacji

ubezpieczeniowej pracodawca Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu (...) w K. Oddział w R. potwierdził zatrudnienie ubezpieczonej począwszy od 12.03.1973 r, natomiast wpis Miejskiego Handlu (...) w R. poświadcza zatrudnienie jedynie dla celów zdrowotnych w latach 1971- 1972, ponadto w legitymacji ubezpieczeniowej błędnie podano datę urodzenia odwołującej, zatem legitymacja nie może stanowić dowodu zatrudnienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. w dniu 28.07.2016 r wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o przyznanie emerytury.

Decyzją z dnia 16.08.2016 r ubezpieczonej przyznana została emerytura od (...) r tj od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Ubezpieczona M. S. w dniu 01.09.1970 r rozpoczęła naukę w Szkole Handlowej Doksztalającej nr 3 w Zespole Szkół Zawodowych nr (...) w R. w zawodzie sprzedawca. W okresie w którym uczęszczała do szkoły zawodowej wykonywała pracę w Miejskim Handlu (...) w R. jako pomoc sprzedawcy w sklepie (...) w R.. Zatrudniona została w celu nauki zawodu. Praktyki odbywała dwa razy w tygodniu w I i II klasie i trzy razy w tygodniu w III klasie. Pracowała 6 godzin dziennie. W pozostałe dni odbywały się zajęcia teoretyczne. Praca ubezpieczonej nadzorowana była przez kierownika sklepu. Ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie za prace wypłacane przez zakład pracy. Do jego obowiązków należała pomoc w obsłudze klientów, wykonywanie prac porządkowych.

Naukę oraz prace w Miejskim Handlu (...) spożywczymi Przedsiębiorstwo Państwowe w R. ubezpieczona zakończyła w dniu. 31.01.1973 r.

dowód: zeznania ubezpieczonej k 42v, legitymacja ubezpieczeniowa.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej powołane dowody.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom ubezpieczonej, gdyż są spójne, logiczne. Ponadto dokumentem potwierdzającym zatrudnienie ubezpieczonej w Miejskim Handlu (...), Spożywczymi Przedsiębiorstwo Państwowe są wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., Nr 1440) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b.

Natomiast po myśli art. 25 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Wysokość emerytury ustala się w oparciu o art. 26, zgodnie z którym:

1. emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.
2. wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach.

3. średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Stosownie natomiast do treści art. 174 ust. 1 i 2 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

1. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie natomiast z treścią ust. 3. w/w artykułu powoływanej ustawy, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Art. 6 ust.2 ustawy emerytalnej stanowi, że za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne:

- zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.(pkt 3)

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył zaliczenia do okresu składkowego okresu od dnia 01.09.1970 r do dnia 31.01.1973 r tj okresu zatrudnienia ubezpieczonej w celu nauki zawodu w Miejskim Handlu (...) w R..

Zatrudnianie młodocianych w spornym okresie odbywało się na podstawie ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U. Nr 45, poz. 226 z późn. zm.).

Na podstawie art. 3 ustawy z 2 lipca 1958r. powołanej wyżej, młodociani mogli być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy, odbycia wstępnego stażu pracy (ust.1). Poza przypadkami określonymi w ust. 1 zakłady pracy mogły zatrudniać młodocianych przy lekkich pracach sezonowych i dorywczych, których rodzaje i czas trwania określi w drodze rozporządzenia Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych(ust.2).Młodociani w wieku powyżej lat 16 mogli być zatrudniani:

1. jeżeli posiadali kwalifikacje zawodowe i odbyli wstępny staż pracy (art. 6) - przy pracach odpowiadających posiadanym przez nich kwalifikacjom;
2. jeżeli nie spełniali warunków określonych w pkt 1 - przy pracach nie wymagających kwalifikacji zawodowych; rodzaje tych prac określą w drodze rozporządzenia właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Oświaty oraz z zarządami głównymi odpowiednich związków zawodowych.

Z mocy art. 4 ust. 1 tej ustawy, nauka zawodu młodocianego trwała zależnie od zawodu od 2 do 4 lat i kończyła się egzaminem.

W oparciu o art. 5 ww ustawy, zakład pracy mógł przyjąć młodocianego w celu przyuczenia do określonej pracy, jeżeli rodzaj tej pracy nie wymaga innego przygotowania zawodowego (art. 4 ust. 2). Okres przyuczania do określonej pracy nie może być krótszy niż 3 miesiące i nie powinien przekraczać 1 roku.

Stosownie do treści art. 9 ustawy, zakład pracy przyjmując młodocianego na naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy oraz odbycia wstępnego stażu pracy był obowiązany zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą

zawód albo rodzaj pracy, w jakim młodociany będzie szkolony, czas trwania nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub wstępnego stażu pracy oraz zasadnicze obowiązki i uprawnienia młodocianego.

Okresy nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy oraz wstępnego stażu pracy były okresami zatrudnienia (art. 10 ustawy z 2.07.1958r.).

Podstawą zaliczenia okresów zatrudnienia młodocianego do okresów składkowych jest nawiązanie stosunku pracy (umowy o naukę zawodu lub w celu przygotowania zawodowego) pomiędzy młodocianym a pracodawcą (zob. wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach: z dnia 13 czerwca 2006r., III AUa 250/05, Biul. SAKa 2007, nr 1; z dnia 14 czerwca 2006r., III AUa 457/05, Biul. SAKa 2007, nr 1; z dnia 14 czerwca 2006r., III AUa 455/05, Biul. SAKa 2007, nr 1). Dopuszcza się również wykonywanie pracy w okresie uczęszczania do zasadniczej szkoły przysposobienia zawodowego, gdyż uczniowie (młodociani pracownicy) byli w tym czasie przyjmowani do pracy i zatrudniani w celu przyuczenia do zawodu, a obowiązek pogłębiania wiedzy teoretycznej był realizowany ubocznie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2000r., II UKN 294/99, OSNAPiUS 2001, nr 9, poz. 322).

Dla wykazania, że dany okres stanowi okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy emerytalnej, wymagane jest przedstawienie dokumentów potwierdzających fakt zatrudnienia przez zakład pracy w celu przyuczenia do zawodu na podstawie indywidualnej umowy o pracę (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia z dnia 28 marca 2013r., (...))12,LEX nr 1311958).

Z wpisów dokonanych w legitymacji ubezpieczeniowej wynika, że ubezpieczona zatrudniona była w Miejskim Handlu (...) w R.. Wpis został potwierdzony pieczęcią i podpisem pracodawcy. Legitymacja ubezpieczeniowa potwierdza zatem fakt zatrudnienia ubezpieczonej. Wprawdzie w legitymacji ubezpieczeniowej błędnie podano datę urodzenia ubezpieczonej 28.08.1955 zamiast 27.08.1955 r, natomiast ten błąd nie dyskwalifikuje legitymacji pod względem dowodowym, dalsze wpisy ubezpieczonej dotyczące zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu (...) korelują z aktami osobowymi ubezpieczeniowej, zatem odzwierciedlają rzeczywisty stan dotyczący zatrudnienia ubezpieczonej.

Ponadto warunki pracy i nauki opisane przez ubezpieczoną tj praktyki po 6 godzin dziennie, a w pozostałe dni zajęcia teoretyczne, otrzymywanie wynagrodzenia za prace, w pełni korespondują z wymogami wynikającymi z przepisów w/ w ustawy z dnia 2.07.1958r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz.U. nr 45 poz. 226), a w szczególności z jej przepisami art. 13 ust. 1, 2, 3 i 4 pkt 1, regulującymi czas pracy młodocianych (który w wieku od lat 14 do 16 wynosił 6 godzin na dobę, a wyjątkowo mógł wynosić więcej, jednak nie więcej niż 8 godzin na dobę, każdorazowe nie przekraczając 36 godzin tygodniowo; i do którego wliczano czas doksztalcania w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo i bez względu na to, czy nauka odbywała się w godzinach pracy, czy poza godzinami pracy). Ponadto zgodnie z art. 12 ust. 3 i 4, tej ustawy młodociani zatrudnieni w celu nauki zawodu obowiązani są do doksztalcania się w zakresie obranego zawodu, zaś Minister Oświaty określi zakres doksztalcania, organizację i sposób prowadzenia szkół doksztalcających i przyzakładowych oraz innych form doksztalcania. Wskazany wyżej aktem wykonawczym było rozporządzenie Ministra Oświaty z dnia 14.02.1959r. w sprawie doksztalcania oraz kontroli nauki zawodu młodocianych zatrudnionych w zakładach pracy (Dz.U. nr 17 poz. 99). Rozporządzenie to regulowało zasady tworzenia w szczególności szkół zawodowych. Wynikało z niego m.in., że obowiązek doksztalcania się do czasu ukończenia 18 lat życia przez młodocianych zatrudnionych w zakładach pracy powinien być wykonywany przez uczęszczanie do zasadniczych szkół zawodowych dla pracujących i innych szkół zawodowych, ośrodków doksztalcania zawodowego i szkół ogólnokształcących oraz na kursy (§ 3), a zasadnicze szkoły zawodowe dla pracujących, ośrodki doksztalcania zawodowego i kursy doksztalcające mogą być organizowane m.in. przez Ministra Oświaty (§ 15 ust. 1).

Powyższe wskazuje, że ubezpieczona jako młodociany pracownik pozostawała w stosunku pracy, równocześnie realizując ustawowy obowiązek doksztalcania się w ramach wykonywanego zawodu, była zatem pracownikiem

młodocianym, zatrudnionym na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r. Okres ten jest okresem składkowym z mocy art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o FUS.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przywołane przepisy prawa oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

(-) SSR del Magdalena Kimel